

Tuhaň

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Česká Lípa

Nadmořská výška: 273 m n. m.

Počet obyvatel: 264

Adresa URL: www.obec-tuhan.cz

Okres: Česká Lípa

GPS souřadnice: 50.536477N, 14.467298E

První pís. zmínka: 1352 (672 let)

PSČ: 472 01

Historie obce Tuhaň

Jak dokládají archeologické nálezy, spadají počátky osídlení území dnešní Tuhaně, Tuhance, Pavlíček, Obroku i Domašic až do 7. století našeho letopočtu, kdy zde žily slovanské kmeny. Mezi nejvýznamnější nález patří kostra jezdce s koněm a válečnou sekerou, která byla objevena v Tuhani. Nejstarší dochované písemné zmínky o obci Tuhaň pochází z konce 12. století. Objevuje se v nich jméno Smil z Tuhaně, tento pravděpodobný potomek Berkova rodu tu měl žít v letech 1188 - 1205. Poté se ves stala majetkem pražského biskupství jako přidružená součást tvrze Hřidelík. Hradním pánem zde byl od roku 1344 pan Martin. V roce 1362 se poprvé objevuje zpráva o tuhaňském kostele. Ze stejného roku pochází také zmínka, že ve vsi je pražskými arcibiskupy uplatňováno prezenční právo. Roku 1375 byla Tuhaň připojena k pevnostnímu zámku Helfenburg, který získal arcibiskup Jan Očko z Vlašimi. Od roku 1423 působil na tuhaňském farním kostele jako vykonavatel patronačního práva rytíř Aleš z Malikovic. Během husitských válek Tuhaň ovládali a nakonec zničili bratři Jindřich a Jaroslav Berkové z Dubé. Roku 1429 pak zpustošená ves přechází do majetku Jana ze Smiřic. Po Janově smrti přešel Helfenburg do vlastnictví Jindřicha z Rožmberka. Jeho bratři pak majetek roku 1457 prodali panu Zdenovi ze Šternberka, kterému byl roku 1468 zabaven králem Jiřím z Poděbrad kvůli rebelii. Roku 1475 panství získal Petr Kaplíř ze Sulevi, již o dva roky později však přešlo do rukou Viléma z Ilburgu. V držení jeho rodu pak majetek zůstal do roku 1591. Dne 15. 2. 1593 prodal Jáchym Maltzahn z Pesselinu a Miliče dvůr Obrok s kostelní vesnicí Tuhaň, Tuhancem a Pavlíčkami Janu Vartenberka a "Boesigu". Od této doby patřila Tuhaň k dokskému panství a v době dědického panství byla přidělena k šafářskému dvoru Obrok. Tento dvůr byl založen ve východní části ústeckého okresu na místě původní vesnice "Obrutka", která je poprvé zmiňována ve 14. století. Roku 1788 dvůr vyhořel a znovu postaven byl teprve v roce 1827 na jižní straně vesnice. Z roku 1687 pochází první dochovaný záznam o škole v Tuhani. Jednalo se o jednotřídní dřevěnou školu, ve které bydlel i farář. Roku 1711 byl starý kostel v Tuhani nahrazen barokním kostelem sv. Havla za patronace Franze Ernsta z Valdštejna. V roce 1724 tu pak byla postavena fara. V roce 1736 byla na návsi umístěna socha sv. Florian. Mimo ní obec a okolí zdobí dalších 18 soch svatých a polní kříže. U kostela je soubor soch hory Olivetské - socha Spasitele, socha anděla a tří spících apoštolů. Kolem byla později, v roce 1936, vybudována oplocená zahrada. Roku 1796 byla ke kostelu připojena barokní kaple. V roce 1833 byla stará zvonice, umístěná na místním hřbitově uprostřed vsi, nahrazena novou věží vedle kostela, hřbitov byl přeložen mimo ves. Stará škola vsi přestala vyhovovat, proto zde byla v roce 1876 postavena nová, již dvoutřídní, škola, která byla o deset let později ještě rozšířena na trojtřídku. Ves Obrok se v dochovaném materiálu poprvé objevuje v roce

1367 jako majetek roudnického kláštera. Když vrchnostenský dvorec získal roku 1593 Jan z Vertenberka, stal se dvůr hospodářským střediskem západního výběžku dokskeho panství a ves začala sdílet své osudy s nedalekou Tuhání. Později panství přešlo do rukou Berků z Dubé, kterým bylo po porážce stavovského povstání zkonfiskováno a novým majitelem se stal Albrecht z Valdštejna. Po něm panství držel Arnošt z Valdštejna, který nechal v Obroku roku 1827 postavit empírový lovecký zámek. Od Arnošta majetek přešel do vlastnictví Waltera Buttlera na Novém Bernštejně. Od roku 1680 pak panství znovu náleželo do majetku rodu Valdštejnů, kde zůstalo až do roku 1924. Obec Tuhaneč byla založena ve 14. století. První záznam o vsi pochází z roku 1394. V roce 1402 byla v držení Václava Berky z Dubé. V letech 1415-1454 tu jako man Berků z Dubé sídlil Mikuláš z Tuhance. V letech 1448-1454 zde působil také vladyka Jan z Tuhance. Ves náležela až do roku 1593 k Hrádku u Úštěku, poté se dostala pod dokske panství. Domašice na rozdíl od ostatních částí zdejšího panství po dlouhou dobu patřily pod církevní správu. Již první dochovaná zmínka o vsi z roku 1377 mluví o tom, že hrabě Jan z Wartembergu ves spolu s Obrokem prodal roudnickému Mariánskému klášteru. Obyvatelstvo se zde, stejně jako v celém regionu, živilo především zemědělstvím a chovem dobytka, byli tu však také řemeslníci. Významné bylo i lesní hospodářství. Z hospodářských plodin se tu pěstoval mimo jiné také chmel a částečně ovoce.

